

Maya Vakfı

Afet ve Acil Durum Programı

Muğla

Orman Yangınları Sonrası

Psikososyal Destek Çalışmaları Raporu

Eylül 2021

MAYAVAKFI

Toplam Vaka Sayısı:201

Tarih: 23-27.08.2021

Personel Listesi

Psk. Kaan Sabah	Ekip Lideri
Uzm.Psk.Dan. Ayşe Calayır	Psikososyal Destek Personeli
Psk. Ayşe Baykara	Psikososyal Destek Personeli
Uzm.Psk. Ayşe Sinem Bos	Psikososyal Destek Personeli
Sos. Nagihan Havuş	Psikososyal Destek Personeli
Kl.Psk. Öykü Özer	Psikososyal Destek Personeli
Kl.Psk. Gizem Doğru	Psikososyal Destek Personeli
Volkan Turan	Lojistik Sorumlusu

Sahaya Çıkma Tarihi: 23.08.2021

Sahadan Çekilme Tarihi 27.08.2021

Çalışılan Saha	Tarih	Çalışılan Gruplar	Sayılar Toplam
Akçova	23.08.2021	Çocuk, Kadın	50
Kozağaç	24.08.2021	Çocuk, Kadın, Ergen Kız Çocukları, Erkek	25
Nebiler	25.08.2021	Çocuk, Kadın, Erkek	42
Çamlıbel	26.08.2021	Çocuk, Kadın, Erkek	84
Merkez Kapasite Geliştirme	03.09.2021	Ruh Sağlığı Çalışanları	15
Toplam Yönlendirme	23-27.08.2021	Çocuk, Kadın, Erkek	5

MAYAVAKFI

Maya Vakfı olarak sahada bulunulan 5 günlük süre içerisinde, yetişkinlere yönelik psikoeğitim oturumları, kadın gruplarına yönelik atölyeler ve çocuk/gençlere yönelik ekoterapi temelli psikososyal destek çalışmalarımız ile toplam **201** faydalanıcıya ulaşılmıştır. Yangın bölgesinde psikososyal destek sağlayan ekibin donanımlarının desteklenmesi ve güçlenmesi, travmaya duyarlılık ve travma farkındalığının artırılması ve afet acil durumlarda psikososyal yaklaşımların ele alındığı kapasite geliştirme eğitimi ile toplam **15** ruh sağlığı çalışanı desteklenmiştir. Yangın bölgesi sahasında karşılaşılan uzun süreli ve daha kapsamlı desteğe ihtiyacı olduğu belirlenen **5** faydalanıcı ilgili kurum/kuruluşlara yönlendirilmiştir. Maya Vakfı psikososyal destek ekibi sahada bulunduğu süre içerisinde, içinde kadın, erkek, çocuk/ergen ve ruh sağlığı çalışanı olmak üzere toplam **221** faydalanıcıya hizmet sağlanmıştır.

Maya Vakfı olarak çalışmalarımızın temelini oluşturan Psikolojik İyileşme Becerileri Modeli ve yaratıcı sanat terapileri metotlarını kullanarak geliştirdiğimiz Project Lift Modeli'ni uyarlayarak orman yangınlarına uygun bir müdahale yöntemi olarak ekoterapi temelli psikososyal destek çalışmalarımız yangın sahası için geliştirilmiştir. Ekoterapi temelli yaratıcı sanat etkinliklerimiz ile doğadaki döngü teması üzerinde durarak, her şeyde olduğu gibi doğada da başlangıç, bitiş ve yeniden başlangıç evrelerinin var olduğu fikri üzerinde durulmuştur.

Çocuk ve Genç Grupları

Çocuk ve gençler ile gerçekleştirdiğimiz etkinlikler ısınma oyunuyla başlamış ve yangın bölgesinden toplanan doğa malzemelerinin, ekolojik ve doğa dostu sanat malzemelerine dönüştürülmesi ile devam etmiştir. Çocukların dilek ve niyetlerinin dönüştürülen doğa malzemesinde yer bulması ile çocukların geleceğe ve doğaya dair umutlarının yeniden canlanması hedeflenmiştir. Dilek ve niyetlerini paylaşmak isteyen çocuk ve gençlerin dileklerinin asıldığı dönüştürülen nesne, yaşanan bölgede görülebilecek noktalara asılmıştır. Çalışmanın her aşamasında, çocuk ve gençlerin hissettiklerini ve yaşadıklarını aktarabilmeleri için alan açılarak, sanat aracılığı ile kendilerini ifade edebilmeleri hedeflenmiştir. Dilek ve niyetler içerisinde; kişisel istekler ve ormanların geri dönmesi gibi isteklerin olduğu gözlemlenmiştir. Genel olarak çocuklarla yapılan oturumlarda bir zorlukla karşılaşılmamıştır. Sonraki dönemlerde çocuklarla orta dönem psikososyal destek çalışmaları ve psikoeğitimler yapılması, okullarda psikolojik danışmanlar/rehber öğretmenlerle iş birliği içerisinde bu müdahalelerin planlanması önem arz etmektedir.

Kadın Grupları

Kadınlara yönelik düzenlenen atölyelerde, çocuk gruplarına benzer şekilde sanat ve ekoterapi temelli psikososyal destek çalışmalarına yer verilmiş; ek olarak kadın grupları ile psikoeğitimler gerçekleştirilmiştir. Psikososyal destek çalışmalarının temelinde doğadaki döngü ve dönüşüm teması yer almış, uygulanan psikoeğitimler ile yaşanan travmatik deneyimler sonrasında ortaya çıkabilecek tepkiler üzerine konuşularak baş etme becerileri üzerine oturumlar gerçekleştirilmiştir. Oturumlar karşılıklı tanışma ile başlamış, akabinde bilgilendirme yapılarak yaşanan duruma verilen tepkiler üzerine konuşulmuştur. Kadınlar ile gerçekleştirilen atölyelerde ekoterapi temelli sanat etkinlikleri gerçekleştirilerek doğadaki döngü ve dönüşüm teması üzerinde durulmuş ve çıkan ürünler köy meydanında hafıza oluşturmak adına asılmış veya gömülmüştür. Kadın gruplarında genel olarak ortaya çıkan konular ormanların kayıpları, kendi diktikleri ağaçların yanması sonrası kayıp ve yas süreçleri ve maddi kayıplar olmuştur. Kadınların güçlendirilmesi ve ormanların dönüşümü sırasında kadınların da iş gücüne katılması için gerekli çalışmaların yapılması önem arz etmektedir.

Erkek Grupları

Erkek gruplarında psikolojik ilk yardım çerçevesinde görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerin genelinde öncelikle bilgilendirme yapılarak, kişilerin travmatik deneyim sonrası ortaya çıkabilecek tepkiler ve baş etme becerileri üzerine konuşulmuştur. Erkek gruplarında genel olarak maddi kayıplar ve orman yangınına müdahale etmelerine izin verilmemesine karşı öfke duyulduğu üzerine paylaşımlar yapılmıştır. Bu süreçte köyde yaşayan genç erkeklere yangınlarla ilgili eğitimlerin verilmesinin doğru olacağı köydeki kişilerce aktarılmıştır. Aynı zamanda olası yangınlarda köylülerden destek alınması konusunda da fazlaca geri bildirim alındı. Erkek gruplarının bu dönem sonrasında yangınlarla ilgili eğitimlere entegre edilmeleri ve maddi destek içinde kesim ve dikim zamanlarında köylerdeki kooperatiflerle çalışılması önem arz etmektedir.

Kapasite Geliştirme Eğitimi

Kapasite geliştirme oturumumuz kapsamında ruh sağlığı çalışanlarının afet ve acil durumlarda psikososyal destek, psikolojik ilk yardım, psikolojik iyileşme becerileri, kayıp ve yas, ikincil travma ve öz bakım, sanat temelli psikososyal destek çalışmaları konularında eğitim verilmiştir.

MAYAVAKFI

Genel tepkilere bakıldığında, çalışılan sahaların çoğunda yangın sonrasında oluşabilecek travmatik stres tepkileri gözlemlenmiştir. Her grupta farklılık gösterse de yas tepkileri hala devam etmektedir. Orta dönemde uzamış yas, travma sonrası stres bozukluğu, maddi kayıplar sonrası depresyon gibi birçok sorunla karşı karşıya kalabilecekleri düşünüldüğünden psikoeğitimlerin planlanması ve uzun vadede gerekli önlemlerin alınması ve müdahalelerin yapılması önem arz etmektedir. Buna ek olarak, sahada bulunan ruh sağlığı çalışanlarının travma, ikincil travma, öz bakım, afet ve acil durumlarda psikososyal müdahaleler gibi konularda kapasite geliştirme programlarına dahil edilmelerinin yararlı olacağı gözlemlenmiştir.

MAYAVAKFI